

**Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 2. kalendářní týden,
7. – 12. ledna 2024 / ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 2,
7 January – 12 January 2024**

Seznam onemocnění uvedených v aktualizaci za poslední týden:

- 1. Epidemiologie respiračních virů v EU/EHP**
- 2. Klasifikace variant SARS-CoV-2**
- 3. Spalničky – celosvětově, sledování evropských ohnisek nákazy**
- 4. Měsíční epidemiologické monitorování záškrtu v EU/EHP, 2023**
- 5. MERS-CoV – celosvětově**
- 6. Poliomyelitida – celosvětově, monitorování ohnisek nákazy**

1. Epidemiologie respiračních virů v EU/EHP

Na konci 1. týdne (do 7. ledna 2024) se nemocnost respiračních onemocnění (chřipce podobných onemocnění (ILI) a akutních respiračních infekcí (ARI)) ve většině zemí EU/EHP nadále zvyšovala.

Počty případů závažných akutních respiračních infekcí (SARI), které se dostaly do sekundární péče v důsledku sezónní chřipky, byly na úrovni srovnatelné se stejným obdobím loňského roku a nyní se ve čtyřech ze sedmi hlásících zemí nápadně zvyšují.

Počty pacientů, kteří se dostavili k praktickému lékaři s respiračním onemocněním (ILI a ARI), se zvýšily a od 1. týdne roku 2024 většina zemí EU/EHP hlásí vyšší aktivitu. Sezónní chřipka cirkuluje na vyšší úrovni než SARS-CoV-2 a respirační syncytiální virus (RSV), jejichž aktivita klesá. Pozitivitu sezónní chřipky v sentinelové primární péči vyšší než 10% hlásilo v 1. týdnu 17 zemí, které poskytly údaje (z 24 zemí). Současně rostoucí počet zemí hlásil geografické rozšíření jako rozsáhlé, což naznačuje, že aktivita chřipky se zvyšuje.

Pozitivita testů na chřipku se v 1. týdnu nadále zvýšila na 26 %. V letech 2023-2024 začala aktivita chřipky později než v letech 2022-2023. Země hlásí kombinaci rostoucích a klesajících trendů v aktivitě SARS-CoV-2 a to v počtu hospitalizací, hospitalizací na jednotkách intenzivní péče a úmrtích na covid-19, přičemž závažné následky se vyskytují převážně u osob ve věku 65 let a více. V případě RSV země nadále hlásí směs rostoucích a klesajících trendů aktivity a závažnosti. Největší dopad RSV je nadále u dětí ve věku 0 až 4 roky. Vzhledem ke sníženému počtu testů a hlášení v období prázdnin je třeba údaje za 51. týden roku 2023 až 1. týden roku 2024 interpretovat s opatrností.

2. Klasifikace variant SARS-CoV-2

ECDC klasifikovalo variantu BA.2.86 jako variantu zájmu (VOI) dne 24. listopadu 2023. Od 8. ledna 2024 je varianta BA.2.86 v zemích EU/EHP dominantní linií a nadále rychle narůstá, za 51. týden (od 18. prosince 2023 do 24. prosince 2023) s mediánem podílu 75,6 % (rozmezí: 41,7-91,2%).

Velká část sekvencí BA.2.86 patří do podlinie JN.1. Od 19. prosince 2023 WHO klasifikovala JN.1 v důsledku jejího rychlého nárůstu jako samostatnou variantu zájmu odvozenou od mateřské linie BA.2.86. Nejpravděpodobnější příčinou nárůstu linie BA.2.86 je imunitní únik v rámci populace.

V zemích EU/EHP kolují linie podobné XBB.1.5+F456L s mediánem podílem 20 % (rozmezí: 7,4-47,2 %). Zdá se, že celkový podíl variant XBB.1.5-like+F456L v EU/EHP klesá. Varianty XBB.1.5+L455F+F456L mají v EU/EHP klesající tendenci s mediánem podílu 11,9 % (rozmezí: 4,6-44,4 %). V této skupině se vyskytují především linie HK.3, JD.1.1 a JG.3.

Ostatní linie podobné XBB.1.5 kolují v zemích EU/EHP ve velmi nízkém zastoupení a jejich podíl klesá s mediánem podílu 1,0 % (rozmezí: 0,0-24,6 %). Linie BA.2.75 není v EU/EHP detekována.

3. Spalničky – celosvětově, sledování evropských ohnisek nákazy

V listopadu 2023 bylo z dvanácti zemí hlášeno 429 případů spalniček. V období od ledna do listopadu 2023 bylo do systému TESSy (The European Surveillance System) nahlášeno 2242 případů spalniček z 22 zemí.

Prostřednictvím epidemiologického zpravodajství bylo od poslední měsíční aktualizace identifikováno 954 nových případů spalniček v šesti zemích EU/EHP, včetně zpráv o probíhajícím ohnisku v Rumunsku.

V Rumunsku byla hlášena tři úmrtí v souvislosti se spalničkami, dvě u dětí mladších jednoho roku a jedno u dospělého s jiným základním onemocněním.

Celkově zůstává výskyt spalniček v EU/EHP nízký.

Príslušné aktualizace pro země mimo EU/EHP jsou k dispozici pro Švýcarsko, Anglii, Spojené království, Ukrajinu a regiony WHO: AFRO, PAHO, EMRO a SEARO (pro regiony WHO EUROPE a WPRO aktualizace chybí).

4. Měsíční epidemiologické monitorování záškrtu v EU/EHP – 2023

Od roku 2023 do 8. ledna 2024 bylo v EU/EHP prostřednictvím TESSy hlášeno 157 případů záškrtu. Případy byly hlášeny z Německa (107), Nizozemska (14), Belgie (12), České republiky (7), Slovinska (4), Lotyšska (3), Norska (3), Švédska (3), Lucemburska (2), Slovenska (1) a Španělska (1). Od předchozí aktualizace z 12. prosince 2023 se jedná o nárůst o 26 dalších případů.

Ze 157 hlášených případů se u 14 vyskytlo respirační onemocnění, u 136 kožní forma onemocnění a u dvou případů respirační a kožní forma onemocnění. U dvou případů byl klinický obraz hlášen jako neznámý. Ve třech případech došlo k úmrtí (1x Belgie, 1x Německo a 1x Lotyšsko).

Od září 2022 do 8. ledna 2024 bylo v EU/EHP hlášeno 424 případů záškrtu včetně pěti úmrtí, které byly nahlášeny do systému TESSy.

ECDC nemá k dispozici údaje, které by naznačovaly možnost přenosu *Corynebacterium diphtheriae* v důsledku zvýšeného počtu sporadických případů pozorovaných od druhé poloviny roku 2022.

Kliničtí lékaři by si měli i nadále být vědomi příznaků difterie a zajistit tak včasnou diagnostiku a léčbu případů podle stávajících doporučení.

Byla hlášena neobvykle široká rezistence izolátů *C. diphtheriae* k běžným perorálním a parenterálním antibiotikům. Jako preventivní opatření ECDC doporučuje provést testování antimikrobiální citlivosti u všech izolátů *C. diphtheriae*.

5. MERS-CoV – celosvětově

Od předchozí aktualizace ze dne 6. prosince 2023 WHO ani žádné jiné zdravotnické orgány nehlásily nové případy MERS-CoV.

Od začátku roku 2023 do 10. ledna 2024 byly hlášeny dva případy MERS-CoV ze Spojených arabských emirátů (1) a Saúdské Arábie (1), s datem onemocnění v roce 2023.

6. Poliomyelitida – celosvětově, monitorování ohnisek nákazy

V roce 2023, do 10. ledna 2024, byl z Pákistánu hlášen jeden nový případ akutní chabé parézy (AHP) způsobené divokým poliovirem typu 1 (WPV1).

Od roku 2023 do 10. ledna 2024 bylo hlášeno 15 nových případů způsobených cirkulujícím z vakcíny odvozeným poliovirem typu 1 (cVDPV1) z Demokratické republiky Kongo (DRK) (14) a Madagaskaru (1). V roce 2022 bylo z KDR hlášeno pět případů.

Od roku 2023 do 10. ledna 2024 bylo hlášeno 67 nových případů ACHP způsobených cVDPV2 z 11 zemí, včetně čtyř nových zemí: Čadu (6), KDR (9), Guiney (21), Indonésie (2), Mali (3), Mauritánie (1 - nový), Mosambiku (1 - nový), Nigeru (1 - nový), Nigérie (21), Jižního Súdánu (1 - nový), Tanzanie (1).

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-7-13-january-2024-week-2>